

**Milica
Vučković**

***Roditelji*
kućnih
ljubimaca**

■ Laguna ■

Copyright © 2026, Milica Vučković
Copyright © ovog izdanja 2026, LAGUNA

Autorka fotografije na koricama: Sara Gedina.

Roditelji
kućnih
ljubimaca

Koliko je sati? Besmisleno i besciljno pitanje koje iskršava
u samoći,
I koje se javlja kada čovek poželi da vikne ono što nema
imena pa začuti.

Pređa mnogom stoji rasklopljena šahova daska i na šarenom
parketu treba da se odigra propast jednog kralja.

Samoća, Isidora Sekulić

Beni, izvoli spomenar.

Kao i svaki odsutan otac, Nenad je smatrao da je njihovog sina trebalo podići sasvim drugačije. Nije trebalo trčati za njim u parkovima, braniti mu da se penje na visoke tobogane, stavljati mu kacige i štitnike dok je učio da vozi trotinet i bicikl. „Ali, Nenade...“, glasio bi početak svake Marijine rečenice. „Deca imaju meke kosti! Pa šta i da je nekad pao i slomio se, ne bi bio ovoliko nesposoban!“, prekidao bi je, ne dozvoljavajući joj nikada da vazduh koji je udahnula pretvori u glas, a ona bi samo tiho izdah-nula, povijajući ramena sve više i više. Jasno je da je za Petrovu nesposobnost bila kriva Marija i njena preterana majčinska briga. Jasno je, takođe, da Nenad nije mogao ni da zamisli koliko je za Mariju bio bolan čak i običan ujed komarca koji ostavi na Petrovoj koži crvenu oteklinu proširenih pora. Sa setom se prisećala neprospavanih noći

svih tih godina u nizu, i onih najranijih dok je Petar bio zamotuljak od svega dva i po kila, koji je sisao dan i noć, držeći crvenom zgrčenom ručicom majku za palac, koji joj je noću spavao na grudima jer drugačije nije hteo. Ali i onih noći za koje je mislila da su najgore na svetu i da će jedva čekati da ih zaboravi, kada bi jednogodišnji ili dvogodišnji Petar drhtao u njenim rukama od groznica i visokih temperatura a ona mislila da će joj srce pući od brige. I tih se noći, dakle, prisećala sa setom, uviđajući uporno samo jedno: njoj je hronično nedostajala prisnost sa sinom. Sve bi na ovom svetu dala, mislila je, da je samo na jedan dan Petar onaj dečak koji joj plače u naručju, makar i bolestan, kojeg grli i peva mu pesme, ljubi ga u vrat koji miriše na znoj i ustajalo mleko, koji se zatrčava u njena kolena kada se stidi i pruža joj svoj mali dlan da ga poljubi kada se povredi. Nije mogla da razume gde je pogrešila, je li problem bio u njoj, je li to zaista bila stvar genetike, razlike između muškaraca i žena, je li ona stvarno bila isuviše brižna majka, ako tako nešto uopšte postoji, pa je brigom i preteranim izlivima nežnosti odgurnula sina od sebe. Petar je odrastao slušajući oca koji ako ne rečima, onda makar tonom, nipodaštava njegovu majku svakodnevno i u svakoj prilici, nasamo i pred gostima, sa povodom ali i bez nje. Ako bi se, dok Nenad priča za ručkom, Marija usudila da ipak nešto kaže, on bi odgovarao sa: „Ti znaš!“, ako bi to što je rekla bilo suprotno njegovim stanovištima, ili sa: „Pa upravo to sam i sâm rekao!“, ako bi se sa njim složila. Njegov entuzijizam

u govoru naveo bi je na pomisao da on možda zaista želi s njom nešto da podeli, da čuje njeno mišljenje, da dobije njeno priznanje, međutim, njegov entuzijazam dolazio je isključivo od miline slušanja sopstvenog glasa. Često bi na kraju izlaganja zastao, diskretno se nasmejao i pogledao ukoso, nagore, i to je radio onda kada bi se i sam divio svojim suvislim rečeničnim konstrukcijama, kada bi mislio da je nadmašio samog sebe. Tada bi obično pripalio cigaretu i pri svakom dimu bi usne unapred pružio, da se na pola puta sretnu sa filterom cigarete, a zatim bi i nakon uvučenog dima njegove usne ostajale u toj isturenoj pozi još nekoliko sekundi. To njegovo ljubljenje sa cigaretom, ili sa jagodicama sopstvenog kažiprsta i srednjeg prsta, Mariji je izgledalo veoma prostački i vulgarno. Nije joj trebalo mnogo da shvati da njenim rečima nije mesto za stolom. Petar je, takođe, otupeo i na njene nežnosti i na njene grdnje, činilo joj se kao da uopšte ne reaguje na njenu frekvenciju glasa. Dok je rasklanjala sudove, Nenad je sebi nalivao pivo u čašu, a Petar se nije micao od stola sve dok mu nije izmakla flašu jogurta koja je pridržavala njegov telefon. „Muamuaa!“, izgovarao je tu reč tako otegnuto, razmaženo, iritantno, činilo joj se da što je više oteže, to se više njen potiljak sužava i pulsira. „Ništa mama, u sobu da uradiš domaći“, rekla mu je, ali ju je Nenad odmah sasekao: „Kakav domaći?! Neka ide napolje! Sva deca su napolju!“ Petar bi zatim dopola navukao patke, zadnji rub bi nagnječio petama, i sa slušalicom u uvu i telefonom u džepu izašao iz stana.

*

Teo je pojeo veliko parče fritate od krompira. Posle ručka njegov otac bi se jedva pridigao sa stolice i zatim odmah spustio na ležaj nadomak stola, ležaj prekriven crvenom jambolijom i kraći za desetak santimetara od njegove zdrave noge. Da je ležaj bio duži, bilo bi manje primetno da muve uporno sleću samo na pet prstiju njegovog levog stopala, izbegavajući deo risa prekriven gustim maljama. Ponekad bi ih terao naglim trzajima, ponekad štakom ili muholovkom, a ponekad bi i same pobegle pred naletom vazduha malog zelenog ventilatora koji se čuo glasnije od televizora. Kada bi kanali prestali da se smenjuju, a muve zastale na njegovom stopalu duže od nekoliko sekundi, značilo bi da je zaspao. Iza zavese sa resama, koje su se katile čak i kada niko kroz njih nije prolazio, čulo se udaranje escajga i keramike o dno limene sudopere. Ostaci ručka zaglavljani u slivniku punili su je vodom i nakratko zaglušivali nesnosno odzvanjanje, sve dok ih majka naslepo ne bi izronila i voda ponovo naglo potekla.

Mali Teo pamtio je kako njena mokra šaka poseže sa kuhinjskom krpom, zatim kako se čuje zveckanje njenog prstenja dok nespokojno briše ruke, kako njeni crveno nalakirani iskrzani nokti otvaraju rajsferšlus malog novčanika sa Bogorodicom, sabiraju se u jednu tačku, i naposletku kao kakva radna mašina otvaraju nad njegovim ispruženim dlanom, u koji bi upalo sto deset pezeta.

Stavio bi vlažne kovanice u stražnji džep, zatim iz njega izvukao ruku, stavio je pred lice i duboko udahnuo taj miris – kada kupi mami paklicu fortune, ostaće mu za jedan čupa čups.

*

„Čitavu pomorandžu“, rekao je Nenad, dok je Marija širila kapke do obima tanjira. Činilo joj se da će joj očne jabučice iskliznuti napolje ako ne trepne. Međutim, Nenad je uzeo zalogaj i nastavio ravnodušnim tonom: „Nije problem u pomorandži, problem je što oni dođu suviše kasno, i pomorandža više nije sveža, pri stisku instrumenta samo se rascveta u komade... e to je muka, juriti delove.“

Ni posle niza godina u tuđini nije odustala od kuvanja tradicionalnih jela, i taman kada je krenula da punjenu papriku u svom tanjiru iseče napola, paprika je pukla pod pritiskom Nenadovih reči i tupih zlatnih noževa koje je kupila prošle sedmice u *Ikei* da bi joj se slagali uz ručkice na kuhinjskim elementima. Petar ih nije ni slušao, jeo je nezainteresovano gledajući crtaće sa telefona koji je bio prislonjen uz bokal limunade. Njegovo lice hitro je menjalo boje pred bleskom ekrana, a on je žvakao dugo, kao preživar, ponekad zaboravljajući da hranu koja mu je u ustima treba i da proguta, već bi je samo gomilao, tako sažvakano. „Petre, prvo progutaj pa uzmi gutljaj!“, rekla mu je kada je videla talog hrane oko njegovog jezika jer

je zinuo da posegne usnama za slamkom. Progutao je i ne pogledavši je, dok je njegovo lice postajalo potpuno plavo, zatim potpuno zeleno. Sa leve slušalice, one koja nije bila zabijena u ušnu školjku, već mu je visila od vrata do pupka, čuli su se krici i piskavi tonovi. Dlačice na rukama su joj se naježile, ukus paprike polako se vraćao iz želuca ka nosu, trudila se da diše duboko, međutim, Nenad se nije zaustavljao. „Nije to ništa, najgori su oni što dolaze s plastičnim bocama ili dečjim igračkama. Ili onaj nesretnik što dva puta godišnje dolazi sa slomljenim šampanj čašama pa veći deo godine nosi stomu...“ Nakon poslednje izgovorene Nenadove reči, gurnula je naglo sto od sebe uz škripu nogara i otrčala do toaleta. Nenad ju je ispratio začuđenim pogledom uz blago kolutanje očima, dok je Petar samo instinktivno pridržao bokal i telefon kako se ne bi prevrnuli, i ne gledajući šta se dešava. Iz toaleta se pre povlačenja vode čula rika dok se limunada u bokalu neprimetno ljuljuškala u tišini.

*

Njegova dva brata i sestra ostajali su nakon ručka kod kuće da se igraju u gustoj tišini koja se nadvijala nad njihovim stanom. U sredini tog stana bio je usnuli otac, izvor tišine i brige, na sredini se nalazio oltar sa ocem koji više nije otac, sa nogom koja više nije noga, na sredini je on tako nebitan i tih bio, a ipak glasniji od svake njihove muke,

od svakog problema u školi, loše ocene, od svake rane ili ogrebotine, slomljene igračke ili zubobolje. Otac je bio klin oko kojeg se vrte skazaljke, otac je, baš tako, bio klin najobičniji, otac je bio trn, u oku, u svakoj zdravoj nozi oko sebe, nenamerno i uporno. Deca su se igrala ćutke čekajući sunce da padne i da ih majka pusti napolje, dok je Teo, iako ne najstariji, ipak najodgovorniji i najспособniji, majkin izabranik, dobio taj važan zadatak i ponosno se, sa novcem u džepu, uputio ka *Tabakosu*. Njihova zgrada bila je sačinjena je od četiri spojena ulaza što čine kvadrat, a balkoni unutrašnjeg dela zgrade preko kojih se stiže do izlaza, mračni i puni smeća, u Teu su budili nemir. Strčavao je, sprat po sprat, preskačući svaki put, bez izuzetka, poslednja tri stepenika. Činilo mu se da bi mu, ako bi slučajno zgazio na neki od tih stepenika, to donelo nekakvu nesreću, kakva samo može da bude u očima osmogodišnjaka. Međutim, čim bi iz senke zgrade kročio na usijani asfalt, lice bi mu se ozarilo, korak usporio, podigao bi glavu ponosito, jedva čekajući da ga neko iz komšiluka sretne. Hodao je namerno sporo jer je u to doba dana, u doba si-jeste bilo teško sresti nekoga na ulici, naročito onu devojkicu iz višeg razreda njegove škole koja je živela u komšiluku. Ipak, tu i tamo bi se našao po neki slučajni prolaznik, i Teo bi bio sasvim siguran da ga taj prolaznik značajno gleda, da u njegovom stavu vidi ponos i važnost zadatka zbog kog se sam sebi činio tako veliki i bitan. Prolazio je pored visokih belih zgrada nad čijim balkonima su se pružale zeleno-bele tende, pored novoizgrađenih restorana i hotela zbog kojih je poslednje decenije njegov mali rodni

grad postao atraktivno i svetski poznato turističko mesto. U nekom takvom restoranu ili hotelu radila je i njegoa majka, kada je nakon očeve nesreće napustila stari slabo plaćeni posao i svoje nade položila u napojnice pocrvelih turista. Hodao je šetalištem visok i prav, zagledao je u svaki od barova, gde su pod velikim ventilatorima koktel majstori tresli u rukama oznojene metalne posude, iz kojih je zatim u čaše pune leda curilo sladostrašće različitih boja. Turisti su ga ispijali kroz dugačke šarene slamke, glasno pričajući i smejući se, a on je, delimično nesvesno, dok ih je gledao, skupljao usta u sasvim mali krug, pokušavajući da zamisli taj osećaj, kako mu niz tanku cevčicu klizi ledeni napitak duboko u grlo. Zatim bi se, uz škripu peska ispod svojih papuča, naglo zaustavio.

Tabakos! Njegova omiljena prodavnica, prodavnica u kojoj je on očito postajao drugačiji od ostale dece, prodavnica koja je u njemu iz nepoznatog razloga budila osećaj da će, kada poraste, njegov život izgledati uzbudljivo i sasvim drugačije od života njegovih vršnjaka. I dok je prodavačici, majčinoj prijateljici, izgovarao poznatu reč, a ona se hvatala za paklicu fortune i pre nego što ju je zatražio, zagledao se u poster iznad kase. Jedan jedini poster u radnji, poster tako veliki i šaren kao da je u njega stao ceo svet, gde zgodni muškarac stoji pred iskrivljenom, podbulom senkom, na kojem piše: *Avoid that future shadow!*, a ispod sitnijim slovima: *When tempted, reach for a Lucky!* Od sreće ga je podišla jeza, sasvim sitna kao iglica od ježa. Protresao je ramena i pomislio kroz osmeh: *Za dva dana je vikend! Dolazi ujka!*